

СВІТОВЕ ГОСПОДАРСТВО І МІЖНАРОДНІ ЕКОНОМІЧНІ ВІДНОСИНИ

УДК 330.15; 330.16:330.34

DOI: <https://doi.org/10.37320/2415-3583/22.1>**Редько К.Ю.**

кандидат економічних наук, старший науковий співробітник
Центр інновацій та технологічного розвитку
ДУ «Інститут досліджень науково-технічного потенціалу
та історії науки імені Г.М. Доброва
Національної академії наук України»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0003-2609-3471>

Мірошниченко В.Р.

студент
Національний технічний університет України
«Київський політехнічний інститут імені Ігоря Сікорського»
ORCID: <https://orcid.org/0000-0001-9837-5852>

ДОСЛІДЖЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ: ОЦІНКА СТАНУ ВИКОНАННЯ ЦІЛЕЙ

У статті розглянуто низку Цілей сталого розвитку ООН: подолання бідності, гарне здоров'я, боротьба зі зміною клімату, збереження екосистем суші. Оцінено прогрес виконання цілей Україною за допомогою національних (оскільки цілі ООН універсальні, кожна країна може додавати певні свої індикатори, які допомагають з оцінкою) та базових індикаторів (індикатори, які були визначені ООН). Проаналізовано та зроблено висновки щодо ведення обліку Цілей сталого розвитку в Україні, його перспектив удосконалення: для цього необхідно розширити список показників, про які збирається інформація та щодо яких ведеться статистика. Зроблено висновки щодо повноти ведення вітчизняної статистики Цілей сталого розвитку порівняно зі статистикою інших країн, основними індикаторами ООН: обсяг та повнота вітчизняної статистики гірші від даних показників для Польщі та Німеччини; окрім того, у ході дослідження стає зрозумілим, що й наявна інформація не є повною. Зроблено висновки щодо прогресу виконання даних цілей порівняно із цими країнами: наша країна досить сильно відстала з їх виконанням, але низка наявних економічних, політичних та соціальних аспектів повинні бути врегульовані перед тим, як більше ресурсів вдасться спрямувати на деякі цілі, тобто частина завдань є для України пріоритетними на національному рівні. Складено графіки для відслідковування динаміки у зміні деяких індикаторів, проаналізовано загальні тенденції, зроблено низку висновків щодо їх зміни, коливання та переломних моментів, що містяться на графіках: прослідковується певна негативна або нейтральна динаміка, що є досить негативним сигналом, показником того, що наявна державна політика в багатьох аспектах не є ефективною. Окрім того, було здійснено приведення показників країн порівняння до єдиного стандарту для їх об'єктивного зіставлення. Складено таблицю порівняння індикаторів під однаковими номерами: порівняння показників України, Польщі, Німеччини та ООН. Зроблено висновок щодо необхідності проведення додаткових досліджень у сфері порівняння Цілей сталого розвитку в Україні та світі, необхідності переймати методи досягнення певних цілей у інших країн.

Ключові слова: сталий розвиток, Цілі сталого розвитку, порівняння, індикатори сталого розвитку, статистика, аналіз.

Постановка проблеми. Сталий розвиток – одна з ключових цілей людства, адже від успішності даної політики залежить уже не просто добробут чи економічна першість, а й загалом існування усього теперішнього ладу: фізичних,

кліматичних, політичних, ціннісних та економічних умов навколишнього середовища. Причому сталий розвиток та його цілі вже не стосуються окремих країн, групи країн чи регіонів, а стосуються усіх держав незалежно від їхнього рівня

розвитку. Україна як повноцінна держава та член міжнародного співтовариства несе величезний тягар відповідальності, покладений на все людство загалом: не допустити подальшого процесу скорочення біологічних видів, нагріву планети, погіршення екологічної ситуації, разом із тим балансувати із соціальними та економічними показниками, які також мають зростати. Такий комплексний розвиток має бути ключовою політикою держави, яку необхідно не просто проголосувати, а активно реалізувати.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Дослідженням сталого розвитку в Україні загалом займалися багато вітчизняних учених, серед них: В.О. Жарков, А.А. Бесчаснова, А.С. Кумачова, Г. Куспляк, І. Куспляк, М.Е. Мар'янович, І.М. Джадан, Д.В. Дорошкевич, О.О. Трофименко, І.Д. Голяш, О.Ю. Березіна, Т.В. Кожухова. Дослідженням окремих аспектів сталого розвитку займалися С.М. Сужвенко, З.І. Мамчур, Н.М. Джюра, О.Я. Думич, Н.Є. Скоробогатова, В.К. Малолітнева, а також багато вчених, які у своїх працях розглядали Цілі сталого розвитку або досліджували їх, проте виконання цілей не було досліджено.

Мета статті полягає в аналізі стану виконання деяких Цілей сталого розвитку в Україні, порівнянні його зі світовим рівнем та наданні певних висновків щодо впровадження сталого розвитку в Україні

Виклад основного матеріалу. Актуальність проблеми полягає у необхідності визначення етапу, на якому знаходиться Україна у виконанні деяких Цілей сталого розвитку, що необхідно для розроблення подальшого плану дій у цьому напрямі. Дані заходи є дуже важливими, адже від них залежить не лише виконання Україною низки міжнародних угод, а й рівень життя та розвитку країни загалом, перспектива мати можливість підтримувати існування людей у межах території країни. Також корисним може стати порівняння з іншими країнами, яке може означити вектор дій.

Для вибору Цілей сталого розвитку, які необхідно аналізувати, запропоновано орієнтуватися на ті, щодо яких наявна інформація в українських екологічних звітах, адже ще не всі показники, визначені ООН, вдається вимірювати в нашій державі. Також необхідно відзначити, що деякі показники можуть охоплювати одразу кілька сфер, наприклад площа орних земель стосується як економічного, так і екологічного питань. Отже, для дослідження пропонуємо виділити такі показники (у дужках указується номер показника та завдання, яким він відповідає): частка площі орних земель у загальній території країни (показник 15.3.3. *Завдання*: відновити деградовані землі та ґрунти з використанням інноваційних технологій), обсяг викиду парникових газів до рівня 1990 р. (показник

13.1.1. *Завдання*: обмежити викиди парникових газів в економіці), частка населення, чий середньо-душові еквівалентні сукупні витрати є нижчими за фактичний (розрахунковий) прожитковий мінімум, % (1.1.1. *Завдання*: скоротити в 4 рази рівень бідності, зокрема шляхом ліквідації її крайніх форм), кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ, на 100 тис населення (3.3.1. *Завдання*: зупинити епідемії ВІЛ/СНІДУ та туберкульозу, у тому числі за рахунок використання інноваційних практик та засобів лікування) [1]. Показник 15.3.3 включений із метою оцінити інтенсивність експлуатації земель України порівняно з іншими країнами світу. Показник 13.1.1 уведено, щоб оцінити викиди парникових газів в Україні, зрозуміти, наскільки масове скорочення промисловості внаслідок кризи 90-х років та війни на Донбасі вплинуло на рівень викидів. Показник 1.1.1 – перший соціальний показник, який допомагає зрозуміти рівень бідності в країні, від нього варто покладатися за планування будь-яких екологічних та соціальних заходів державної політики, адже він частково відображає актуальні потреби населення в підвищенні добробуту, допомагає оцінити ефективність економіки країни порівняно з іншими державами.

Почнемо з показника 15.3.3. Тут зауважимо, що офіційні дані розораності земель є неповними, адже не включають незаконних ділянок, які було перетворено на рілля, незважаючи на статус заповідних, або просто на відсутність статусу землі сільськогосподарського призначення. Також варто зазначити, що навіть за офіційними даними рівень розораності земель в Україні найбільший у Європі [3]. Такий рівень розораності спричиняє значну деградацію ґрунтів, яка є як природною, так й антропогенною. Високий рівень експлуатації земельного фонду, неощадливе користування земельними ресурсами призводить до того, що вже 43% земель сільськогосподарського призначення України, зайнятих ріллею, страждають на ерозію через втрату гумусу, 39% страждають від переущільнення ґрунту, також виділяється низка інших чинників погіршення земельного фонду. Такі показники є надзвичайно тривожними, адже подальше загострення проблеми може призвести не тільки до втрати Україною ключової ролі на міжнародному ринку аграрної продукції, а й до проблем із продовольством усередині країни (у досить віддаленій перспективі, але нераціональне користування земельними ресурсами веде до цього) [5]. Така земельна політика негативно впливає на Ціль сталого розвитку «відновлення земельного потенціалу» (графік с).

Наступним розглянемо показник 13.1.1, який стосується викиду парникових газів в атмосферу. Даний показник допомагає відображати прогрес стосовно скорочення або зростання шкідливих

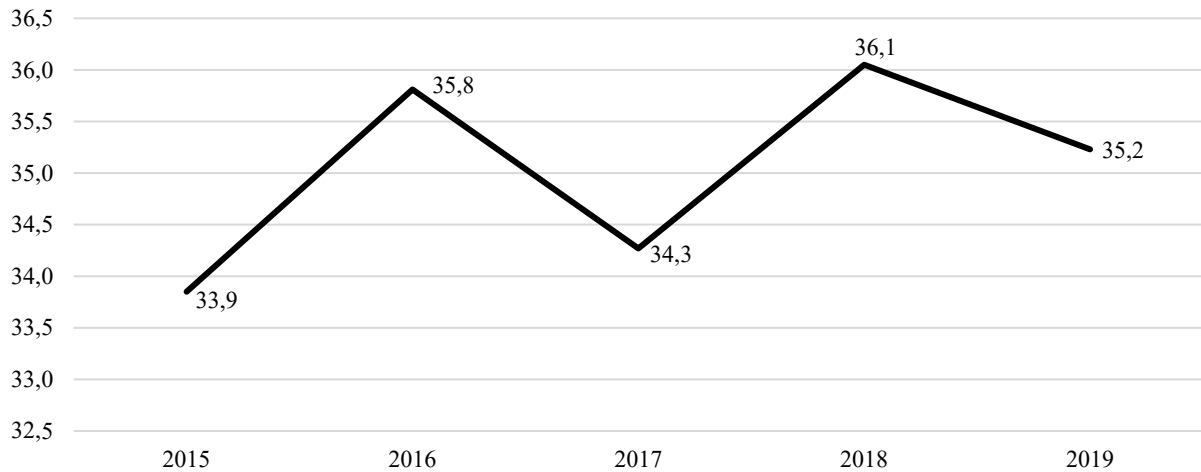

Рисунок 1 – Обсяг викидів парникових газів, % до рівня 1990 р.

викидів в атмосферу Землі. Варто зазначити, що саме такі викиди є основним джерелом глобального потепління – погіршення природно-кліматичних умов (рис. 1).

Загальне зниження викидів порівняно з базовим роком спричинено низкою економічних та військових криз (війна на Донбасі, загальна промислова криза в Україні), проте наявні викиди є досить високими як для теперішнього рівня промисловості та свідчать про застаріле фільтраційне обладнання на підприємствах [6].

Якщо попередні показники стосувалися екології та частково економіки, до цей орієнтований і на соціальний складник. 1.1.1 демонструє рівень бідності населення. Даний показник дає змогу відрегулювати соціальну політику держави, дізнатися про ефективність коштів, вкладених у боротьбу з бідністю, за рахунок динаміки рівня бідності можна визначити, які роки стали переломними у житті громадян, які події так чи інакше вплинули

на рівень бідності в країні, що стало причиною падіння реальних доходів. Варто також відзначити, що для України характерний досить високий рівень бідності, який тільки зростає завдяки тіньовому сектору економіки та первинному розподілу доходів у ньому ж [7]. Негативна тенденція, яка прослідковується в нашій державі, – бідність поширюється серед населення, яке працює, що свідчить про невідповідність рівня цін та заробітної плати в країні [8]. Також таке явище є надзвичайно небезпечним, адже є причиною соціальної нестабільності, крім того, призводить до того, що працездатні громадяни покидають країну в пошуках вищої оплати праці. Якщо проаналізувати рис. 2, можна виділити основні події, що призвели до зміщення рівня бідності.

Так, стабільний період розвитку економіки, незважаючи на сумнівну державну політику та певні суперечливі реформи, загалом призводив до зниження рівня бідності. Але через пандемію

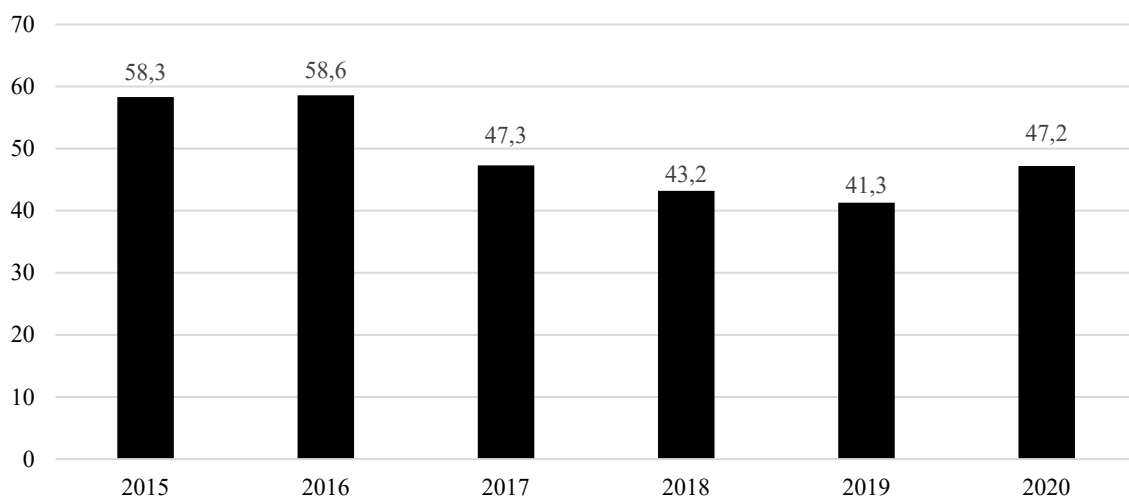

Рисунок 2 – Частка населення, чиї середньодушові еквівалентні сукупні витрати є нижчими за фактичний (розрахунковий) прожитковий мінімум, %

коронавірусу багато людей втратили свої робочі місця та доходи. Карантинні обмеження призвели до зростання рівня бідності [8]. Також за високого рівня бідності страждає економіка, адже за законом Енгеля більша частка доходів населення йде на харчування: виробництво товарів, які не відносяться до продуктів харчування, скорочується через малий обсяг внутрішнього ринку; високий рівень бідності може спричинити багато негативних явищ, як економічних, так і соціальних, тому такий показник є дуже важливим [2].

Наступний показник – 3.3.1, він допоможе дізнатися про рівень протидії медицини невиліковним захворюванням, ефективність уживаних заходів щодо поширення інфекцій ВІЛу та СНІДу серед населення. Також варто буде порівняти з показниками інших країн. Загалом ВІЛ може досить сильно впливати на економічні показники країни в разі свого зростання. Окрім того, навіть незначне збільшення частки ВІЛ-інфікованого вимагає виділення значних коштів на недопущення подальшого поширення пандемії, тож дуже важливо слідкувати за динамікою захворюваності та вчасно реагувати на зміну даного показника [21]. Також варто відзначити суперечливу динаміку даного показника, незначне зниження в 2020 р., скоріше, спричинене зменшенням кількості тестів через пандемію COVID-19 та її вплив на завантаженість медичної системи (рис. 3).

Показники сталого розвитку в усіх країнах світу рахуються відповідно до сформованих ООН цілей та критеріїв та з урахуванням величин, у яких потрібно проводити вимірювання. Звісно, кожна країна виконує вимірювання, упорядкування статистики, її аналіз відповідно до своїх можливостей: матеріально-технічної бази та кваліфікації людей, що працюють у відповідних структурах. Цілі сталого розвитку загалом носять універсальний характер, тож добре адаптуються під загальнонаціональні цілі кожної окремої кра-

їни, чудово їх доповнюють [10]. Не дивно, що деякі з них досить сильно відрізняються від країни до країни: вимірювання одних і тих самих цілей може здійснюватися за різними шкалами, за допомогою різних величин та з урахуванням різних національних особливостей. Іноді навіть загальні показники змінюються та дають викривлене уявлення про ситуацію в країні в тому разі, якщо припускати, що загальні показники в усіх країнах однакові [9; 11; 12]. Тож варто досить уважно ставитися до даних із різних країн, перевіряти одиниці та спосіб виміру для коректного порівняння. Таким чином, дані та показники України значно відрізняються від установлених ООН (табл. 1).

Як можна побачити, дані порівняння для багатьох показників відсутні в чистому вигляді, адже система оцінювання певних показників в Україні значно відрізняється від схожої системи в країнах Європи. Але навіть серед цих країн деякі показники незначно відрізняються, що підтверджує варіативність індикаторів від країни до країни. З одного боку, це позитивний аспект, адже може дати змогу відобразити більше індикаторів, виокремити національні особливості, а з іншого – це може ускладнити порівняння ефективності тих чи інших заходів у виконанні цілей, зробити вимір віддачі від тих чи інших засобів стає доволі складним завданням.

Незважаючи на таку складну ситуацію, спробуємо порівняти вибрані країни між собою за визначеними вище показниками. Для цього необхідно провести деякі розрахунки та додаткові дослідження.

Для відображення показника 15.3.3 у Польщі та Німеччині скористаємося статистичною платформою [14; 15]. На рис. 4 видно, що частка орних земель є досить стабільним показником у країнах даної вибірки. Разом із тим варто зазначити, що дві інші країни мають значно нижчий відсоток ріллі: їхні землі деградують повільніше, вони мають значні земельні резерви.

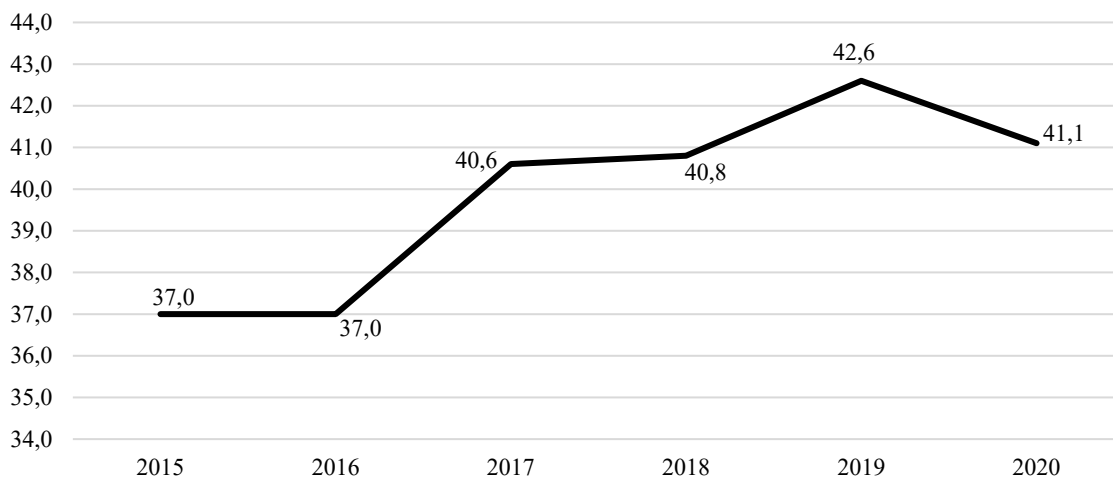

Рисунок 3 – Уперше встановлено діагнозів на ВІЛ на 100 тис населення

Таблиця 1 – Порівняння індикаторів вибраних країн із загальним установленим показником ООН

Індикатор	Україна	Польща	Німеччина	ООН
15.3.3	Частка розораної землі	Показник під таким номером відсутній	Показник під таким номером відсутній	Показник під таким номером відсутній
13.1.1	Викиди вуглекислого газу порівняно з 1990	Абсолютний показник викидів	Абсолютний показник викидів	Абсолютний показник викидів
1.1.1	Частка населення, доходи яких нижче від прожиткового мінімуму	Населення, яке живе на суму меншу від міжнародної лінії бідності	Населення, яке живе на суму меншу від міжнародної лінії бідності	Населення, яке живе на суму меншу від міжнародної лінії бідності
1.3.2	Частка доходів домогосподарств, які йдуть на харчування	Відсутній такий показник	Відсутній такий показник	Відсутній такий показник
3.3.1	Кількість хворих з уперше в житті встановленим діагнозом ВІЛ, на 100 000 населення	Кількість нових ВІЛ інфікованих (в одиницях)	Кількість нових випадків ВІЛ на 1000 населення	Кількість нових випадків ВІЛ на 1000 населення

Джерело: сформовано на основі [1; 11–13]

Даний показник важко використовувати як цілком самостійний, для більш наочного порівняння економік країн та досягнення ними максимальної ефективності використання земель, ефективності програм збереження необхідно вводити повніші та складніші індикатори.

Тепер дослідимо показник викиду парникових газів в атмосферу (13.1.1) кожної з країн. Порівняння з 1990 р. не є актуальним для всіх країн, тому необхідно за основу порівняння взяти показник, що його пропонує ООН: викид парникових газів в абсолютних величинах. Для більш повного аналізу необхідно порівнювати його з обсягом ВВП країн, а ще краще – з валовим продуктом, що виробляється в галузях, діяльність яких напряму пов'язана з викидами CO₂ (рис. 5). Розрахунки проводяться за такою формулою:

$$C = \frac{GDP}{E},$$

де C – вуглецева ємність ВВП;
 GDP – внутрішній валовий продукт країни;
 E – виділення вуглекислого газу в атмосферу.

Аналізуючи рис. 5, можна зробити висновок, що Україна є країною з найгіршою вуглецевою ємністю економіки. Так, у 2019 р. на 690 млн дол. припадав 1 млн т вуглекислого газу, тоді як у Німеччині та Польщі та сама кількість викидів припадала на 1 530 млн та 4 800 млн дол. відповідно. Таким чином, можна зробити висновок, що Україна має досить низьку продуктивність викидів (під час створення одиниці викидів створюється найменша вартість), адже на одиницю ВВП припадає найбільший рівень забруднень.

Рисунок 4 – Відсоток розорених земель порівняно із загальною територією

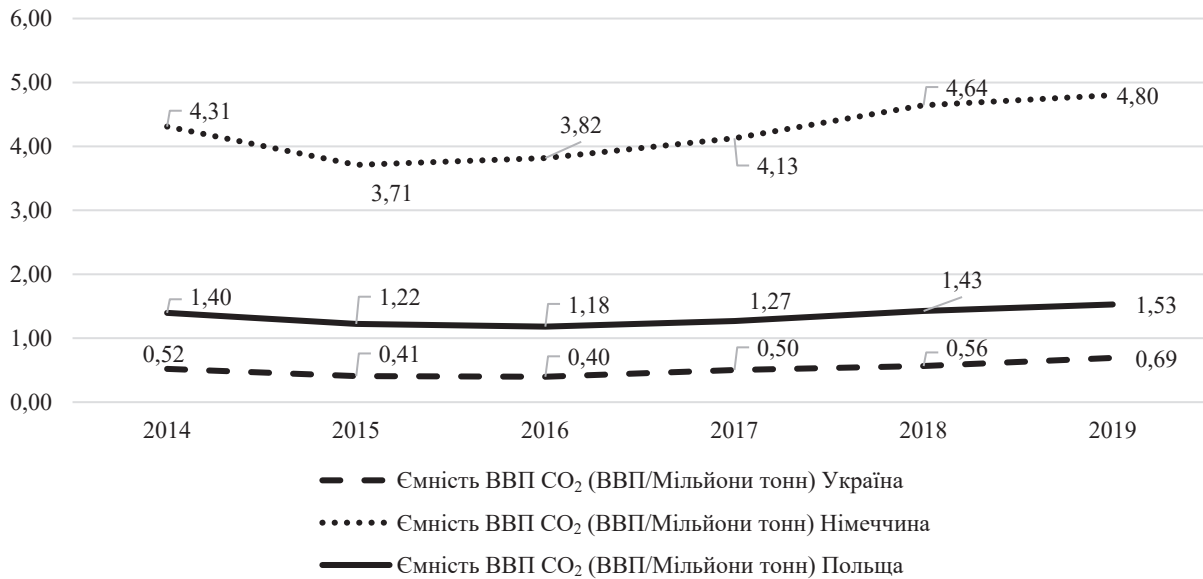

Рисунок 5 – Вуглецева ємність ВВП

Для аналізу пункту 1.1.1 необхідно використувати дані ООН, адже порівнювати рівень бідності за допомогою національних шкал немає сенсу без детальнішого розгляду кожної з них, оцінки споживчих кошків та методики визначення даних рівнів. Щодо міжнародної лінії бідності, то всі країни тут практично не мають украй бідного населення, чиє споживання становить менше 1,25 (1,9 за різними даними) дол. на день [18]. Однак варто зауважити, що даний показник є надзвичайно умовним, адже дохід на даному рівні не дає змоги проводити повноцінне життя у реаліях сьогодення [19].

Індикатор 3.3.1 є також достатньо низьким у країнах порівняння, але його все ж варто розглянути. Для аналізу переведемо усі показники у шкалу ООН за

таблицею, хоча варто зазначити, що показник на сто тисяч населення є все ж більш чутливим до незначних змін, що є досить важливим у справі діагностики ВІЛ та у вчасній реакції на зміну цього показника (рис. 6).

ВІЛ-боротьба в Україні триває не досить успішно порівняно з Польщею та Німеччиною. Варто відзначити, що в Україні також досить низький рівень тестування, особливо серед груп ризику (особи, що перебувають у місцях позбавлення волі, працівники секс-індустрії, залежні від наркотичних речовин). Найкращий рівень тестування серед вагітних та донорів: 75% від тестованих становлять саме вони. Також лише 68% людей, у яких виявили ВІЛ, стають на диспансерний облік. Усе це сприяє подальшому розповсюдженню епідемії [21].

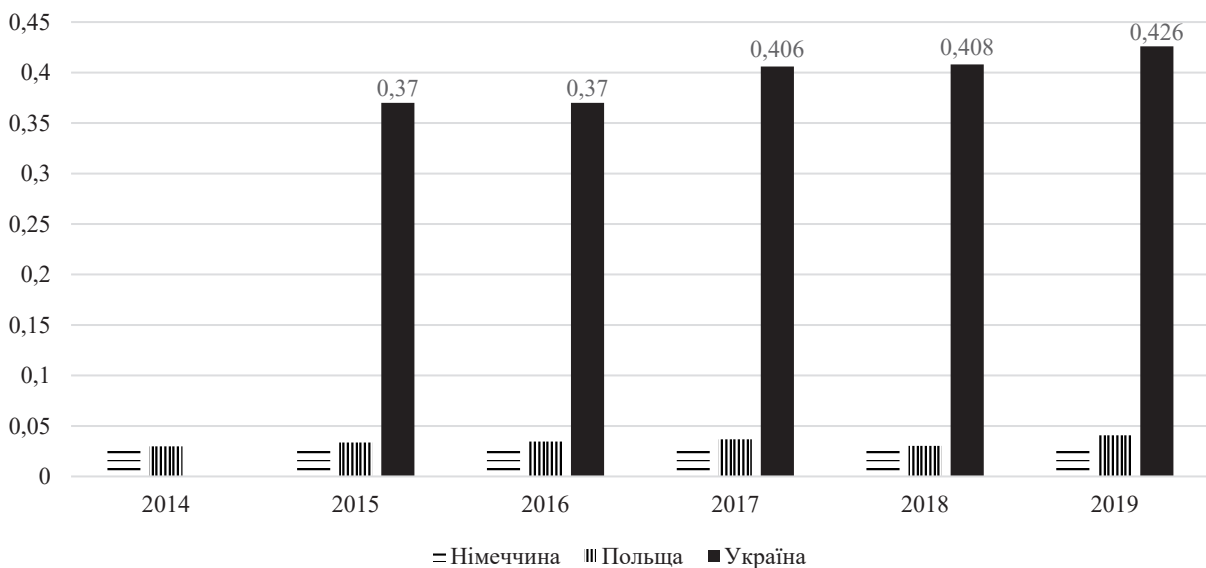

Рисунок 6 – Кількість нових випадків ВІЛ інфікування (на 1 тис населення)

Висновки. Загалом Україна відстає у виконанні цілей та завдань сталого розвитку від країн Європи (на прикладі Польщі та Німеччини), серед розглянутих індикаторів Україна має найнижчі показники. Також було виявлено деякі невідповідності у вимірах між країнами, адже деякі показники мають різні одиниці вимірювання – є необхідність у переведенні величин та пошуку додаткової інформації. Окрім того, зважаючи на присутність національних показників у звітах сталого розвитку, деякі індикатори просто неможливо порівнювати через те, що вони не вимірюються в інших країнах. Загалом таке відставання у виконанні Цілей сталого розвитку може призвести до того, що Україні не вдасться досягти значної її частини. Для подолання цієї проблеми необхідне проведення додаткових наукових досліджень, а

також покращене фінансування та пильна увага до даних завдань, але, з огляду на загальну ситуацію в країні, говорити про те, що в найближчому майбутньому ми будемо спостерігати позитивну динаміку, важко. Також варто збільшити кількість індикаторів, якими користується Україна, адже виконання багатьох цілей практично неможливо облікувати через відсутність навіть базових індикаторів за програмою ООН. Насторожує статистика щодо хворих на ВІЛ, вона показує низьку ефективність боротьби з хворобами такого типу, що є ознакою поганого стану медичної системи та недостатньої інформованості населення. Також за допомогою вуглецевої ємності ВВП можна зрозуміти, що Україна значно відстає у питаннях екологічної політики та достатньо сильно забруднює атмосферу як на свій показник ВВП.

Список використаних джерел:

1. Цілі сталого розвитку Україна 2020. Моніторинговий звіт, розроблений Державною службою статистики. 2020. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitoring_12.2020ukr.pdf (дата звернення: 10.12.2021).
2. Крисько І.В., Вірковська А.А. Порівняльний аналіз межі бідності в Україні та країнах ЄС (за законом Енгеля) упродовж 2010–2015 рр. URL: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21597/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%20%D0%92..pdf> (дата звернення: 11.12.2021).
3. Дроздова Є., Кельм Н., Малахов Ю. Розорані землі природного заповідного фонду. URL: <https://texty.org.ua/projects/104258/rozorani-zemli-prirodno-zapovidnoho-fondu/?src=main> (дата звернення: 12.12.2021).
4. Державна служба статистики. Ціль захист та відновлення екосистем суші. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/metadata/15/15.htm (дата звернення: 12.12.2021).
5. Івахненко О.М. Деградація земельних ресурсів України. URL: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80802> (дата звернення: 13.12.2021).
6. Пастернак О.М. Динаміка емісії GHG в атмосферне повітря України. URL: http://91.250.23.215:8080/jspui/bitstream/123456789/1503/1/aktualn_i_problemy_2020.pdf#page=43 (дата звернення: 13.12.2021).
7. Чала Н., Гуменна О., Харламова Г. Нерівність доходів, бідність та суспільний добробут України. Острог, 2020. URL: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/14811/Chala_Nerivnist_dokhodiv_bidnist_ta_susplilnyi_dobrobut.pdf?sequence=1 (дата звернення: 14.12.2021).
8. Зулінська А.Ю., Кримова М.О. Вплив пандемії COVID-19 на загострення проблем бідності в Україні. *Вісник студентського наукового товариства ДонНУ імені Василя Стуса*. 2021. № 2. URL: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/11278> (дата звернення: 15.12.2021).
9. Державна служба статистики. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 16.12.2021).
10. Жарков В.О. Концептуальні засади сталого розвитку. *Наукові записки Інституту законодавства Верховної Ради України*. 2020. № 1. С. 137–144.
11. Статистика щодо цілей сталого розвитку – глобальні показники. *Національна платформа звітності (Польща)*. URL: sdg.gov.pl (дата звернення: 17.12.2021).
12. Індикатори цілей ООН зі сталого розвитку. *Федеральна служба захисту Конституції Німеччини*. URL: <https://sdg-indikatoren.de/en/> (дата звернення: 17.12.2021).
13. ООН відділ економіки та соціальних справ. Сталій розвиток. URL: <https://sdgs.un.org/goals> (дата звернення: 17.12.2021).
14. Орні землі Польщі. URL: <https://www.macrotrends.net/countries/POL/poland/arable-land> (дата звернення: 17.12.2021).
15. Орні землі Німеччини. URL: <https://www.macrotrends.net/countries/DEU/germany/arable-land> (дата звернення: 18.12.2021).
16. ВВП у доларах (за нинішньої ціною долара). Сайт Світового банку. 2021. URL: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> (дата звернення: 18.12.2021).
17. Річі Х., Розер М. CO₂ and Greenhouse Gas Emissions. URL: <https://ourworldindata.org/co2/country/ukraine#citation> (дата звернення: 19.12.2021).
18. Бідність та рівні можливості. *ЮНІСЕФ Україна*. URL: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/poverty-equal-opportunities> (дата звернення: 19.12.2021).
19. Бесчаснова А.А., Кумачова А.С. Проблема подолання бідності в умовах сталого розвитку. 2020. С. 59–60. URL: <http://tp.dsuum.edu.ua/bitstream/123456789/1807/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%84.31.05.2020%d1%81.59-60.pdf> (дата звернення: 20.12.2021).

20. Талаєв К.О. Соціальні та економічні наслідки, спричинені ВІЛ-інфекцією. *Польський журнал науки*. 2019. № 20. С. 8–11. URL: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6672> (дата звернення: 20.12.2021).
21. Андрейчин М. Проблема ВІЛ-інфекції в Україні і участь лікарів загальної практики – сімейної медицини в її вирішенні. 2014. URL: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/inf-patol/article/view/3420> (дата звернення: 21.12.2021).
22. Орні землі України 1992–2020. URL: <https://www.macrotrends.net/countries/UKR/ukraine/arable-land> (дата звернення: 22.12.2021).

References:

1. Tsili staloho rozvytku Ukraina 2020 (2020) *The monitoring report was developed by the State Statistics Service*. Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/publ/SDGs%20Ukraine%202020%20Monitoring_12.2020ukr.pdf (accessed 10 December 2021).
2. Krysko I.V. and Virkovska A.A. (2017) Porivnial'nyj analiz mezhi bidnosti v Ukraini ta krainakh YeS (za zakonom Enhelia) uprodovzh 2010–2015 rr. [Comparative analysis of the poverty line in Ukraine and EU countries (according to Engel's law) during 2010–2015]. Available at: <http://dspace.wunu.edu.ua/bitstream/316497/21597/1/%D0%9A%D1%80%D0%B8%D1%81%D1%8C%D0%BA%D0%BE%20%D0%86.%20%D0%92..pdf> (accessed 12 December 2021).
3. Drozdova Ye., Kel'm N., Malakhov Yu. (2021) Rozorani zemli pryrodnoho zapovidnoho fondu [Plowed lands of the nature reserve fund]. Available at: <https://texty.org.ua/projects/104258/rozorani-zemli-pryrodno-zapovidnoho-fondu/?src=main> (accessed 11 December 2021).
4. Derzhavna sluzhba statystyky. Tsil' zakhyst ta vidnovlennia ekosystem sushi [State Statistics Service. The purpose of protection and restoration of terrestrial ecosystems] (2021). Available at: http://www.ukrstat.gov.ua/csr_prezent/ukr/st_rozv/metadata/15/15.htm (accessed 13 December 2021).
5. Ivakhnenko O.M. (2020) Dehradatsiia zemel'nykh resursiv Ukrainy [Degradation of land resources of Ukraine]. Available at: <https://essuir.sumdu.edu.ua/handle/123456789/80802> (accessed 13 December 2021).
6. Pasternak O.M. (2020) Dynamika emisii GHG v atmosferne povitria Ukrainy [Dynamics of GHG emissions into the air of Ukraine]. Available at: http://91.250.23.215:8080/jspui/bitstream/123456789/1503/1/aktualni_problemy_2020.pdf#page=43 (accessed 14 December 2021).
7. Chala N., Humenna O., Kharlamova H. (2020) Nerivnist' dokhodiv, bidnist' ta suspil'nyj dobrobut Ukrainy [Income inequality, poverty and social welfare of Ukraine]. Available at: http://ekmair.ukma.edu.ua/bitstream/handle/123456789/14811/Chala_Nerivnist_dokhodiv_bidnist_ta_suspilnyi_dobrobut.pdf?sequence=1 (accessed 14 December 2021).
8. Zulinska A.Yu. and Krymova M.O. (2021) Vplyv pandemii Covid-19 na zahostrennia problem bidnosti v Ukraini [The impact of the Covid-19 pandemic on exacerbating poverty in Ukraine]. *Visnyk students'koho naukovohto tovarystva DonNU imeni Vasylia Stusa. Donetsk*, no. 2. Available at: <https://jvestnik-sss.donnu.edu.ua/article/view/11278> (accessed 14 December 2021).
9. Derzhavna sluzhba statystyky [State Statistics Service] (2021). Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (accessed 15 December 2021).
10. Zharkov V.O. (2020) Kontseptual'ni zasady staloho rozvytku [Conceptual principles of sustainable development]. *Naukovi zapysky Instytutu zakonodavstva Verkhovnoi Rady Ukrainy*, vol. 1, pp. 137–144.
11. Statystyka schodo tsilej staloho rozvytku – hlobal'ni pokaznyky. Natsional'na platforma zvitnosti (Pol'scha) [Statistics on sustainable development goals – global indicators. National Reporting Platform (Poland)] (2021). Available at: sdg.gov.pl (accessed 15 December 2021).
12. Indykatory tsilej OON zi staloho rozvytku. Federal'na sluzhba zakhystu konstytutsii Nimechchyny [Indicators of UN Sustainable Development Goals. Federal Service for the Protection of the German Constitution] (2021). Available at: <https://sdg-indikatoren.de/en/> (accessed 16 December 2021).
13. OON viddil ekonomiky ta sotsial'nykh sprav. Stalyj rozvytok [UN Department of Economics and Social Affairs. Sustainability] (2021). Available at: <https://sdgs.un.org/goals> (accessed 17 December 2021).
14. Orni zemli Pol'schi [Arable lands of Poland] (2021). Available at: <https://www.macrotrends.net/countries/POL/poland/arable-land> (accessed 17 December 2021).
15. Orni zemli Nimechchyny [Arable lands of Germany] (2021). Available at: <https://www.macrotrends.net/countries/DEU/germany/arable-land> (accessed 18 December 2021).
16. Sajt svitovoho banku. VVP u dolarakh (za nynishn'oi tsinoiu dolara) [World Bank website. GDP in dollars (at the current dollar price)] (2021). Available at: <https://data.worldbank.org/indicator/NY.GDP.MKTP.CD> (accessed 18 December 2021).
17. Richi Kh. and Rozer M. (2021) CO₂ and Greenhouse Gas Emissions. Available at: <https://ourworldindata.org/co2/country/ukraine#citation> (accessed 19 December 2021).
18. Bidnist' ta rivni mozhlyvosti. YuNISEF Ukraina [Poverty and equal opportunities. UNICEF Ukraine] (2021). Available at: <https://www.unicef.org/ukraine/stories/poverty-equal-opportunities> (accessed 19 December 2021).
19. Beschasnova A.A. and Kumachova A.S. (2020). Problema podolannia bidnosti v umovakh staloho rozvytku [The problem of overcoming poverty in conditions of sustainable development]. Available at: <http://rp.dsum.edu.ua/bitstream/123456789/1807/1/%d0%9a%d0%be%d0%bd%d1%84.31.05.2020%d1%81.59-60.pdf> (accessed 20 December 2021).
20. Talaiev K.O. (2019) Sotsial'ni ta ekonomichni naslidky, sprychyneni VIL-infektsiieiu [Social and economic consequences of HIV infection]. *Pol's'kyj zhurnal nauky*, vol. 20 Available at: <https://repo.odmu.edu.ua/xmlui/handle/123456789/6672> (accessed 20 December 2021).

21. Andrejchyn, M. (2014) Problema VIL-infeksii v Ukraini i uchast' likariv zahal'noi praktyky – simejnoi medytsyny v ii vyrishenni [The problem of HIV infection in Ukraine and the participation of general practitioners – family medicine in its solution]. Available at: <https://ojs.tdmu.edu.ua/index.php/inf-patol/article/view/3420> (accessed 21 December 2021).

22. Orni zemli Ukrainy 1992–2020 [Arable lands of Ukraine 1992–2020] (2021). Available at: <https://www.macrotrends.net/countries/UKR/ukraine/arable-land> (accessed 21 December 2021).

Redko Kateryna

*Centre for Innovations and Technological Development,
State Institution «G.M. Dobrov Institute for Scientific
and Technological Potential and Science History Studies
of the National Academy of Sciences of Ukraine»*

Miroshnychenko Valerii

*National Technical University of Ukraine
«Igor Sikorsky Kyiv Polytechnic Institute»*

THE STUDY OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT IN UKRAINE: ASSESSMENT OF THE GOALS' COMPLETING STATE

Several UN sustainable development goals were observed in the paper: no poverty, good health, and well-being, climate action, life on land. The goals' performance by Ukraine was estimated with help of national (since UN goals are universal, every country has the opportunity to add its indicators which could help with the evaluation) and basic indicators (indicators which were determined by the UN). Accounting of sustainable development goals in Ukraine and its prospects of improvement were analyzed and some conclusions were made: for its improvement, the number of measures, which are estimated, should be expanded. The conclusion was made on the comprehensiveness of national statistics accounting in comparison to the other countries and main UN indicators: the fullness and amount of the national statistics are lower than Polish and Germany, in addition, during the research we understood that existing information isn't perfect. The assumption was made on the progress of completing those goals in comparison to the observed countries: our country has a lag, however, exist several economic, political, and social problems that should be solved before more resources can be allocated to the goals, hence, some tasks have priority for Ukraine on the macro level. The graphics were made to track dynamics in the indicators' change, the general trends were analyzed, the conclusion was made on the changes, fluctuations, and cliffs which are pictured on the graphic: the negative or neutral trends are detected which are unenthusiastic signals, it means government politics is not effective in many dimensions. In addition, the indicators of the countries were brought to a single standard for their objective comparison. The table of the indicators' comparison (under the same number) was made: Ukrainian, Poland, Germany, and UN indicators were compared. The assumption on the need for additional research conduction in the area of sustainable development comparing in Ukraine and the world was made, need to borrow the methods of reaching the goals in other countries was discovered.

Key words: *sustainable development, sustainable development goals, comparing, sustainable development indicators, statistics, analysis.*

JEL classification: Q01, Q56, R11, F63